

«ՀԱՅՈՒՍԳԱՍՐԴ» ՓԲԸ

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

2009

Ընդհանուր տեղեկություններ «ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ վերաբերյալ

Պետական գրանցման համար՝ 264.120.04128

Գրանցման վայր և ամսաթիվ՝ ք. Երևան, 30.12.1997թ.

Իրավաբանական հասցե՝ ՀՀ, ք.Երևան, Թբիլիսյան խճուղի 43

Հեռախոս՝ (37410) 294810

Ֆաքս՝ (37410) 294724

Էլ. փոստ՝ inbox@armrusgasprom.am

Ինտերնետային կայք՝ www.armrusgasprom.am

Հայ-Ռուսական «ՀայՌ-ուսգազարդ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության Էներգետիկայի նախարարության, «Գազպրոմ» բաց բաժնետիրական ընկերության («Գազպրոմ» ԲԲԸ), «ITERA International Energy L.L.C.» («ITERA») կողմից 1997 թվականի օգոստոսի 30-ի Հիմնադիր Պայմանագրի, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության հիման վրա՝ համաձայն 1997 թվականի հունվարի 18-ին ք. Մոսկվայում ՀՀ կառավարության և «Գազպրոմ» ԲԲԸ-ի միջև կնքված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գազատարերի շինարարության և շահագործման, Հայաստանի Հանրապետության տարածքով ռուսական բնական գազի տարանցման, էլեկտրաէներգիայի արտադրության և երրորդ երկրներ դրա տարանցման համագործակցության վերաբերյալ» Համաձայնագրի:

«ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ-ն ռուսական բնական գազը Հայաստան առաքման մենաշնորհ ունեցող ընկերություն է: Բնական գազի սակագների մեծությունները սահմանվում են ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

«ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ գործունեության հիմնական նպատակն է բնական գազի մատակարարումն ու իրացումը Հայաստանի Հանրապետության ներքին շուկայում, Հայաստանի Հանրապետության տարածքով բնական գազի տարանցումը երրորդ երկրներ, նոր ստեղծվող տարանցիկ գազատարերի նախագծման, ֆինանսավորման, շինարարության և շահագործման ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև՝ գործող գազատրանսպորտային և գազաբաշխիչ համակարգերի շահագործումը, ընդլայնումն ու վերակառուցումը:

«ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ գործունեության առարկան է.

- բնական գազի փոխադրում, պահեստավորում, վերամշակում, բաշխում և իրացում,
- էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, փոխադրում, տարանցում, բաշխում և իրացում, այդ թվում երրորդ երկրներ,
- Հայաստանի Հանրապետությունում գործող գազատրանսպորտային և գազաբաշխիչ համակարգերի, ստորգետնյա գազի պահեստարանների վերակառուցում և ընդլայնում,
- հեղուկ գազի մատակարարում, փոխադրում և իրացում,
- Հայաստանի Հանրապետությունում և երրորդ երկրներում գազատրանսպորտային և գազաբաշխիչ համակարգերի ու ենթակառուցվածքների նախագծում, ֆինանսավորում, շինարարություն և շահագործում:

«ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ի կառուցվածքն ունի հորիզոնական ինտեգրված բնույթ: Ընկերությունն իրականացնում է Հայաստանի գազամատակարարման համակարգի կենտրոնացված կառավարումն ու աշխատանքի կոորդինացումը, բնական գազի ներկրումը և դրա հոսքերի կարգավարումը:

«ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ի կառուցվածքն իր մեջ ներառում է.

- 17 գազիֆիկացման և գազամատակարարման մասնաճյուղեր (ԳԳՍ), որոնք կազմակերպված են տարածքային սկզբունքով և պատասխանատու են վերջնական սպառողներին գազի իրացման, գազաբաշխման ցանցի շահագործման և տեխնիկական սպասարկման համար,
- «Ինժեներական կենտրոն» մասնաճյուղը կազմակերպում է գազամատակարարման համակարգի աշխատողների ուսուցումն ու որակավորման բարձրացումը, մասնագիտական ծառայություններ է մատուցում գազային համալիրի և այլ կազմակերպություններին,
- 6 դուստր ընկերություններ.
- «Տրանսգազ» ՍՊԸ-ն ապահովում է բնական գազի փոխադրումը, փոխադրվող և պահեստավորվող բնական գազի հաշվառումը, ստորգետնյա պահեստարաններ գազի ներմղումը, պահեստավորումն ու արտամղումը:

- «Տրանսգազին» ՍՊԸ-ն իրականացնում է մայրուղային, բաշխիչ գազատարերի և գազի ցանցերի շինարարություն:
- «Ավտոգազ» ՍՊԸ-ն կազմակերպում է հեղուկ և սեղմված բնական գազի ընդունումը, պահեստավորումը, փոխադրումն ու իրացումը, ապահովում է հեղուկ և սեղմված բնական գազի ավտոգազալիցքավորման կայանների և գազով լիցքավորող ու գազ տեղափոխող ավտոցիստերների տեխնիկական շահագործումը, իրականացնում է հեղուկ ու սեղմված բնական գազով մեքենաների սպասարկումը և լիցքավորումը, ինչպես նաև ավտոմեքենաների գազի սարքավորումների տեղադրումը, փորձարկումը, կարգաբերումը, վերանորոգումը և հավատարմագրումը:
- «Արմավիրի գազմաշ» ՍՊԸ-ն կազմակերպում է մեքենաշինական արտադրանքի, գազի սարքերի և սարքավորումների, մետաղական, պլաստմասե և փայտե իրերի, կենցաղային և արդյունաբերական նշանակության սարքավորումների արտադրությունը:
- «Ավտոտրանսգազ» ՍՊԸ-ն մատուցում է ավտոտրանսպորտային ծառայություններ, իրականացնում է ավտոմեքենաների հիմնական և ընթացիկ վերանորոգումը, տեխնիկական սպասարկումն ու շահագործումը:
- «Բութան» ՍՊԸ-ն իրականացնում է հեղուկ գազի ընդունումը, պահեստավորումը, փոխադրումը և իրացումը, կազմակերպում է հեղուկ գազի բալոնների վերանորոգումն ու ատեստավորումը, ապահովում է գազալիցքավորման կայանների սարքավորումների շահագործումը, ընթացիկ վերանորոգումն ու կարգաբերումը, բութանաօդային խառնուրդի արտադրությունը:
- «Հրագդան-5-ի շինարարության տնօրինություն» հիմնարկը կազմակերպում է Հրագդանի ՁԷԿ-ի 5-րդ էներգաբլոկում իրականացվող աշխատանքները: 2006 թվականին Հայաստանի Հանրապետության և «Գազպրոմ» ԲԲԸ միջև ստորագրվել է համաձայնագիր, համաձայն որի «ՀայՌ-ուսագարդ» ՓԲԸ ձեռք է բերել Հրագդանի ՁԷԿ-ի 5-րդ էներգաբլոկի ակտիվները՝ դրա շինարարության ավարտի և արդիականացման պարտավորություններով: Ներկայումս «ՀայՌ-ուսագարդ» ՓԲԸ-ի մասնագիտացված ստորաբաժանումը՝ ի դեմս «Հրագդան-5-ի շինարարություն տնօրինություն» հիմնարկի, ավարտել է բոլոր

նախապատրաստական աշխատանքները և ստացել է բոլոր վրա աշխատանքների իրականացման թույլտվության համար ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող փաստաթղթերը:

- «Գազատրանսպորտային համակարգի կառուցվող օբյեկտների տնօրինություն» հիմնարկը իրականացնում է «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ի գազատրանսպորտային համակարգի օբյեկտների շինարարության և կապիտալ վերանորոգման պատվիրատուի գործառույթները: «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ի «Գազատրանսպորտային համակարգի կառուցվող օբյեկտների տնօրինություն» հիմնարկը ստեղծվել է «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ի Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ՝ 2007թ. ապրիլին:

«ՀԱՅՌ-ՈՒՍԳԱԶԱՐԴ» ՓԲԸ-Ի ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՆ ԵՆ.

- Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը,
- Ընկերության Տնօրենների Խորհուրդը,
- Գլխավոր տնօրեն, Ընկերության Վարչությունը:

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը:

30.06.2009թ. դրությամբ «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ի բաժնետերերն են.

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը ի դեմս ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության ք. Երևան 0010, Հանրապետության հրապարակ, Կառավարության տուն 2,
<http://www.minenergy.am>

«Գազպրոմ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերությունը (Ռուսաստանի Դաշնություն)
Ռուսաստանի Դաշնություն, ք. Մոսկվա 117997, Նամետկինի փող. 16
<http://www.gazprom.ru>

Կանոնադրական կապիտալ

«ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ նախկին բաժնետեր «Իտերա Ինթերնեյշնլ Էներջի» ՍՊԸ-ն իրեն պատկանող 2800000 (երկու միլիոն ութ հարյուր հազար) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերը, ինչը կազմում էր «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ վճարված կանոնադրական կապիտալի 4.45%-ը, վաճառել է Ընկերության բաժնետեր «Գազպրոմ» ԲԲԸ-ին: Գործարքը «Հայաստանի Կենտրոնական Գեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ում գրանցվել է 12.03.2009թ.:

30.06.2009թ. դրությամբ «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը կազմել է 365 622 256 777.5 ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 72 738 935 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 5 026.5 դրամ անվանական արժեքով:

30.06.2009թ. դրությամբ «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմել է 316 658 361 276 ՀՀ դրամ (62 997 784 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսեր՝ յուրաքանչյուրը 5 026.5 դրամ անվանական արժեքով):

«ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ բաժնետերերի ցուցակը և կանոնադրական կապիտալում նրանց բաժնեմասերը առ 30.06.2009թ.

Աղյուսակ 1

Բաժնետերեր	Կանոնադրական կապիտալ		% կանոնադրական կապիտալում	Վճարված կանոնադրական կապիտալ		% վճարված կանոնադրական կապիտալում
	դրամ	հատ		դրամ	հատ	
ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն	63 333 900 000.0	12 600 000	17.32 %	63 333 900 000	12 600 000	20.00 %
«Գազպրոմ» ԲԲԸ	302 288 356 777.5	60 138 935	82.68 %	253 324 461 276	50 397 784*	80.00 %
Ընդամենը՝	365 622 256 777.5	72 738 935	100.00 %	316 658 361 276	62 997 784	100.00 %

* Մնացած (չվճարված) 9741151 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերը 30.06.2009թ. դրությամբ փոխանցված են եղել «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ տրամադրության տակ մարման նպատակով:

«ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ 11.12.2008թ. բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի և 22.06.2009թ. բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշումների համաձայն՝ «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը նվազեցվել է մինչև 316 658 361 276 ՀՀ

դրամ «ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ-ին տրամադրության տակ գտնվող 48 963 895 501,5 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 9 741 151 հատ սեփական բաժնետոմսերի մարման միջոցով: Մարման գործարքը «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ում գրանցվել է 05.08.2009թ.-ին: 22.06.2009թ. բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված «ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ կանոնադրության փոփոխություն N2009-1-ը ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից գրանցվել է 19.08.2009թ. :

«ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ բաժնետերերի ցուցակը և կանոնադրական կապիտալում նրանց բաժնեմասերը առ 19.08.2009թ.

Աղյուսակ 2

Բաժնետերեր	Կանոնադրական կապիտալ		% կանոնադրական կապիտալում
	դրամ	հատ	
ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն	63 333 900 000	12 600 000	20.00 %
«Գազպրոմ» ԲԲԸ	253 324 461 276	50 397 784	80.00 %
Ընդամենը՝	316 658 361 276	62 997 784	100.00 %

Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում, բացառությամբ նրա բացառիկ իրավասությանը վերաբերող հարցերի, իրականացնում է Տնօրենների Խորհուրդը:

Ընկերության Տնօրենների Խորհուրդը ընտրվում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի կողմից յոթ հոգանոց կազմով:

«ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ Տնօրենների Խորհրդի կազմը հետևյալն է.

1. Վալերի Գոլուբ, Տնօրենների խորհրդի նախագահ,
2. Արմեն Մովսիսյան, Տնօրենների խորհրդի նախագահի տեղակալ,
3. Ելենա Կարպել, Տնօրենների խորհրդի անդամ,
4. Դմիտրի Լավրով, Տնօրենների խորհրդի անդամ,
5. Իոսիֆ Իսայան, Տնօրենների խորհրդի անդամ,
6. Կարեն Կարապետյան, Տնօրենների խորհրդի անդամ,

7. Գեներալի Սկիզբանով, Տնօրենների խորհրդի անդամ:

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Գլխավոր տնօրենը՝ Ընկերության Վարչության հետ համատեղ: Այս մարմինները կազմակերպում են Ընկերության Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի և Ընկերության Տնօրենների Խորհրդի որոշումների կատարումը:

«ՀայՌ-ուսագարդ» ՓԲԸ Վարչությունն ունի հետևյալ կազմը.

1. Կարեն Կարապետյան, Վարչության նախագահ-Գլխավոր տնօրեն,
2. Անատոլի Պողոմիշալսկի, Վարչության նախագահի տեղակալ,
3. Ելենա Բորովլևա, Վարչության անդամ,
4. Ալեքսանդր Տերնյուկ, Վարչության անդամ,
5. Բորիս Գյուլումյան, Վարչության անդամ,
6. Աշոտ Հովսեփյան, Վարչության անդամ,
7. Նաիլ Ախմետովալեն, Վարչության անդամ:

«ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ բիզնեսի արդյունքների և զարգացման վերաբերյալ տեղեկություններ

Բնական գազի ներկրում և իրացում

2009 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին հանրապետությունում բնական գազի իրացման ծավալները կազմել են 870,8 մլն.խ.մ, ինչը 13,68%-ով զիջում է 2008թ. համանման ցուցանիշին:

Գազասպառման կառուցվածքը, /մլն.խ.մ/

	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>+/- %</i>
	<i>հունվար-հունիս</i>	<i>հունվար-հունիս</i>	
Բնակչություն	359,8	344,6	↓ 4,22%
Էներգետիկա	214,8	157,4	↓ 26,72%
Արդյունաբերություն	186,1	117,1	↓ 37,08%
Բյուջետային			
կազմակերպություններ	21,9	24,9	↑ 13,70%
ԱԳԼԵԿ	149,4	141,2	↓ 5,49%
Այլ	76,9	85,5	↑ 11,18%
Ընդամենը	1008,8	870,8	↓ 13,68%

Գազասպառման կառուցվածքի գրեթե բոլոր խմբերում նկատվում է սպառման ծավալների կրճատում: Տնտեսական ճգնաժամը, իհարկե, նպաստել է գազասպառման ծավալների կրճատմանը բոլոր խմբերում, մասնավորապես՝ արդյունաբերական ձեռնարկությունների գազասպառման ծավալների կրճատմանը: Սակայն այլ գործոններ, մասնավորապես՝ եղանակային պայմանները, նույնպես ազդել են գազասպառման ծավալների կրճատման վրա: 2009թ. առաջին կիսամյակում հանրապետությունում տեղումների բարձր մակարդակի հետևանքով էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը հիմնականում իրականացվել է հիդրոռեսուրսների հաշվին: Բնակչության կողմից գազի սպառման ծավալների կրճատումը մասամբ պայմանավորված էր նաև համեմատաբար տաք ձմեռով:

2009թ. ապրիլի 1-ից Հայաստանում վաճառվող բնական գազի սակագները բարձրացել են՝ պայմանավորված ՀՀ ներկրվող բնական գազի ձեռք բերման գնի աճով: Ամսական մինչև 10 հազ. խ.մ. բնական գազ օգտագործող սպառողների համար սահմանվել է հետևյալ սակագինը. 96000 դրամ սպառված յուրաքանչյուր հազար խ.մ. բնական գազի համար՝ նախկին 84000 դրամի փոխարեն: Ամսական 10 հազ խ.մ. և ավելի բնական գազ սպառող բաժանորդների

համար, սահմանվել է հետևյալ սակագինը. 215 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ հազար խ.մ. բնական գազի դիմաց՝ նախկին 153.26 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամի փոխարեն:

Գործունեության հիմնական ֆինանսական ցուցանիշներ

Հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների դինամիկան

	<i>Չափման միավոր</i>	<i>2008թ. I կիսամյակ</i>	<i>2009թ. I կիսամյակ</i>	<i>Դինամիկա %</i>
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	մլն. դրամ	53 706	52 811	-1,66 %
Զուտ շահույթ (վնաս)	մլն. դրամ	3 771	2 572	-31,79 %
Սեփական կապիտալ	մլն. դրամ	253 842	331 587	+30,62 %
Ընդամենը պարտավորություններ	մլն. դրամ	58 681	26 362	-55,07 %

2008թ. հունվար-հունիս ամիսներին համեմատությամբ իրացումից հասույթը 2009թ. հունվար-հունիս ամիսներին նվազել է 895 մլն. դրամով, Ընկերության սեփական կապիտալը աճել է 77,745 մլրդ. դրամով: 2008թ. հունվար-հունիս ամիսների համեմատությամբ 2009թ. հունվար-հունիս ամիսներին զուտ շահույթի նվազումը հիմնականում պայմանավորված է գազի իրացման ծավալների կրճատմամբ և 2009թ. մարտի 3-ին ՀՀ ԿԲ-ի ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ միջին փոխարժեքի աճով՝ 02.03.2009թ. 305,75 ՀՀ դրամից մինչև 372,11 ՀՀ դրամ (03.03.2009-30.06.09թթ. ՀՀ ԿԲ-ի ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ միջին փոխարժեքը տատանվել է 359,98-373,70 ՀՀ դրամ միջակայքում): Ընդ որում, 2009թ. ապրիլի 1-ից գործող բնական գազի սակագները ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից հաստատվել են մինչև 03.03.2009թ.՝ 27.02.2009թ. 2009-N65Ն որոշմամբ:

Ֆինանսական փճակի գնահատում և գործունեության ֆինանսական ցուցանիշների վերլուծություն

Շահութաբերության ցուցանիշներ

Շահութաբերություն	2008թ. I կիսամյակ	2009թ. I կիսամյակ
Վաճառքի շահութաբերություն (Profit Margin), %	7,02 %	4,87 %
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	1,21 %	0,72 %
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	1,49 %	0,78 %
Ներդրված կապիտալի շահութաբերություն (ROIC), %	1,48 %	0,75 %

2009թ. հունվար-հունիս ամիսներին 2008թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ արձանագրվել է շահութաբերության ցուցանիշների անկում՝ պայմանավորված հիմնականում սեփական կապիտալի, ոչ ընթացիկ ակտիվների շոշափելի աճով, ինչպես նաև զուտ շահույթի նվազմամբ: Վերը նշվածը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ ներկայումս Ընկերությունը հիմնականում սեփական ֆինանսական միջոցների հաշվին իրականացնում է խոշոր ներդրումային նախագծեր:

Ֆինանսական կայունության ցուցանիշներ

Ֆինանսական կայունություն	2008թ. I կիսամյակ	2009թ. I կիսամյակ
Ֆինանսական անկախության գործակից	0,81	0,93
Պարտավորությունների հարաբերակցությունը սեփական կապիտալին	0,23	0,08

Կազմակերպության ֆինանսական կայունության կարևորագույն ցուցանիշներից է ֆինանսական անկախության գործակիցը՝ սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը ընդհանուր ակտիվներին, որը բնութագրում է ֆինանսական անկախության աստիճանը: «ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ պարագայում տվյալ գործակցի արժեքը բավականին բարձր է եղել

2009թ. I կիսամյակում, ինչը վկայում է այն մասին, որ «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ գործունեությունը հիմնականում ֆինանսավորվել է սեփական միջոցներով:

Իրացվելիության ցուցանիշներ

Իրացվելիություն	2008թ. I կիսամյակ	2009թ. I կիսամյակ
Ընթացիկ իրացվելիության գործակից	1,98	2,38
Արագ իրացվելիության գործակից	1,71	1,68
Բացարձակ իրացվելիության գործակից	0,33	0,29

2009թ. առաջին կիսամյակի արդյունքներով «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ հաշվեկշիռը համարվում է իրացվելի, և բոլոր գործակիցներն էլ համապատասխանում են ընդունված նորմաներին:

Գազաէներգետիկ ծրագրեր

2009թ. առաջին կիսամյակում գրեթե ավարտվել են Իրան-Հայաստան գազատարի գործարկմամբ պայմանավորված Հայաստանի գազատրանսպորտային համակարգի ընդլայնման աշխատանքները: Այն թույլ կտա բարձրացնել գազամատակարարման հուսալիությունը, ընդլայնել բնական գազի մատակարարման ռեսուրսային բազան և ապահովել երկրորդ տեխնոլոգիական մուտքը Հայաստանի Հանրապետություն:

Մատակարարվող բնական գազի դիմաց վճարումը ենթադրվում է իրականացնել «գազ էլեկտրաէներգիայի դիմաց» սկզբունքով: Իրանական գազի օգտագործմամբ Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը նախատեսվում է ՀՀ առկա ՋԷԿ-երի ազատ հզորություններով, ինչպես նաև շահագործման նախատեսվող երկու նոր էներգաբլոկներով՝ Երևանի ՋԷԿ-ի և Հրազդանի ՋԷԿ-ի հզորություններով, որոնք գործող էներգաբլոկերից առանձնանալու են առավել բարձր արդյունավետությամբ:

01.07.2009թ. դրությամբ գազատրանսպորտային համակարգի վերոնշյալ նախագծի ուղղությամբ կատարված կապիտալ ներդրումների ծավալը Իրան-Հայաստան գազատարի

շինարարության սկզբից կազմել է 41 872,8 մլն. դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), որից 2009թ. հունվար-հունիս ամիսներին 2 066,0 մլն. դրամ (ներառյալ ԱԱՀ):

Գազամատակարարման ռեժիմների կարգավորման և բնակչությանն ու արդյունաբերական օբյեկտներին անվտանգ և անընդհատ գազամատակարարման նպատակով, ինչպես նաև հաշվի առնելով բաշխման ցանցի ռեժիմային պարամետրերը, «Երևան քաղաքի գազամատակարարման համակարգի զարգացում» ծրագրի շրջանակներում 2008թ. սկսվել էր Երևանի քաղաքի ԳԲԿ-4-ի (գազաբաշխիչ կայան) շինարարությունը: Երևան քաղաքի ԳԲԿ-4-ը նախագծով նախատեսված է որպես անհատական գազաբաշխիչ կայան՝ 120,0 հազ.մ.մ3/ժամ արտադրողականությամբ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԳԲԿ-4-ը շահագործման է հանձնվել: Կայանի ընդհանուր արժեքը պայմանագրի համաձայն կազմել է 2190.8 մլն. դրամ:

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և «Գազպրոմ» ԲԲԸ միջև 2006թ. ստորագրվել էր համաձայնագիր, համաձայն որի «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ-ն ձեռք է բերել Հրազդանի ՋԷԿ-ի 5-րդ էներգաբլոկի ակտիվները՝ դրա շինարարությունը և արդիականացումը ավարտին հասցնելու պարտավորություններով:

Էներգաբլոկը շահագործման հանձնելուց հետո «ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ կապահովի էլեկտրաարտադրման հայկական շուկայի զգալի մասը և հնարավորություն կստանա մեծացնել էլեկտրաէներգիայի արտահանման ծավալները դեպի հարևան երկրներ:

2009թ. հունվար-հունիս ամիսներին շարունակվել են Հրազդանի-5 էներգահամալիրի շինարարության, արդիականացման և գազատուրբինային համակարգի ներդրման ուղղությամբ աշխատանքները: Նշված ժամանակահատվածում տվյալ ուղղությամբ կատարված աշխատանքների ընդհանուր արժեքը կազմել է 13 535,0 մլն. դրամ:

Ներդրումային գործունեություն

«ՀայՌ-ուսագազարդ» ՓԲԸ ներդրումային քաղաքականությունը իրականացվում է հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

- 1) գազատրանսպորտային համակարգ.
 - մայրուղային գազատարերի շինարարություն և վերականգնում,

- Աբովյանի ԳՍՊԿ,
- 2) գազաբաշխման համակարգ.
 - գազաֆիկացում (նոր գազաբաշխման համակարգի շինարարություն),
 - գազաբաշխման համակարգի վերանորոգում և վերականգնում,
- 3) գազային համալիրի ենթակառուցվածք.
 - բնական գազի հաշվառման համակարգի արդիականացում,
 - նոր տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների ներդրում,
 - շենքերի և շինությունների վերանորոգում, ընդլայնում, վերականգնում և արդիականացում,
 - մեքենա-մեխանիզմների և տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերում:

2009թ. հունվար-հունիս ընթացքում գազատրանսպորտային և գազաբաշխման համակարգերի վերակառուցման, արդիականացման և զարգացման, ինչպես նաև գազային համալիրի այլ ներդրումային ծրագրերում ներդրումների գումարային ծավալը կազմել է 10 165,0 մլն. դրամ, այդ թվում.

- գազատրանսպորտային համակարգ՝ 1 974,0 մլն. դրամ, որից 416,0 մլն. դրամ Աբովյանի ԳՍՊԿ-ի հզորությունների արդիականացման մասով,
- գազաբաշխման համակարգ՝ 2 219,0 մլն. դրամ, որից 924,0 մլն. դրամ գազաֆիկացման մասով (բաժանորդների թվաքանակի աճ 7929-ով) և 1295,0 մլն. դրամ գազաբաշխման համակարգի վերակառուցման և վերականգնման մասով,
- անվտանգության համակարգերի (ազդանշանային սարքեր) ներդրում՝ 2 872,0 մլն. դրամ,
- գազատրանսպորտային համակարգի վերակառուցում և ընդլայնում՝ 2 066,0 մլն. դրամ:

2009թ. հունիս ամսին «ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ և KfW բանկային խմբի միջև կնքվել է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որով KfW-ն «ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ-ին տրամադրելու է 50 000 000 (հիսուն միլիոն) եվրոյին համարժեք դոլարի երկարաժամկետ փոխառություն: Փոխառությունը տրամադրվել է ներդրումային ծրագրերի, մասնավորապես՝ անվտանգության համակարգերի ներդրման և Աբովյանի ԳՍՊԿ-ի հզորությունների արդիականացման մասով ներդրումների ֆինանսավորման նպատակով: Փոխառության

գումարը տրամադրվելու է 4 տրանշով (հավասարաչափ՝ երկու տարվա ընթացքում): Առաջին տրանշը տրամադրվել է հուլիս ամսին:

2009թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ հնարավոր բաժանորդների թվաքանակը կազմում է 682496, իսկ փաստացի բաժանորդների թվաքանակը՝ 581884, ինչը կազմում է հնարավոր բաժանորդների 85%-ը:

Ռիսկային գործոններ

Ինչպես ցանկացած կազմակերպություն, այնպես էլ «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ն իր գործունեության ընթացքում առնչվում է տարբեր ռիսկային գործոնների:

Ստորև ներկայացվում են Ընկերությանն առնչվող առավել կարևոր ռիսկերը, որոնք, սակայն, չեն կարող համարվել ամբողջական և ներառել բոլոր հնարավոր ապագա զարգացումները.

1. «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ ֆինանսական գործունեության արդյունքներն էապես կախվածություն ունեն չ՛հ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից իրականացվող բնական գազի սակագնային քաղաքականությունից: Տվյալ քաղաքականության փոփոխությունները, որոնք կարող են նվազեցնել բնական գազի և/կամ Ընկերության ծառայությունների սակագները, կարող են բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա, ինչն իր հերթին կարող է դառնալ «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ պարտատոմսերի ներդրումային որակի նվազեցման պատճառ: Սակայն 2009թ. հունվար-հունիս ամիսների ընթացքում Ընկերությունը չի առնչվել այս ռիսկի հետ՝ 2009թ. ապրիլի 1-ից բնական գազի սակագները բարձրացել են:
2. Շուկայական ռիսկ: Երկրի տնտեսական պայմանների վատթարացումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության շահութաբերության վրա: Այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են գնաճը, իրական եկամուտների կրճատումը, արտարժույթի փոխարժեքը, կարող են իրենց բացասական ազդեցությունը թողնել Ընկերության գործունեության վրա:
3. «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ գործունեությունը բնական գազի ներկրման ոլորտում խիստ կախված է տարբեր ֆորս-մաժորային իրադարձություններից (բնական և տեխնոգեն աղետներ) և տարածաշրջանային քաղաքական իրավիճակի վատթարացումից (մասնավորապես՝ տարանցիկ երկրների կամ գազ արտահանող երկրների կամ այդ երկրների և Հայաստանի միջև քաղաքական և տնտեսական հարաբերությունների դադարեցում, խզում, պատերազմական գործողություններ և այլն): Նման իրադարձության ի հայտ գալը կհանգեցնի Ընկերության կողմից Հայաստանի Հանրապետություն բնական գազի ներկրման խոչընդոտմանը կամ սահմանափակմանը: Սակայն հարկ է նշել, որ նման իրադարձության ի հայտ գալու դեպքում կարճաժամկետ

հեռանկարում այդ խնդիրը մասնակիորեն լուծված կարելի է համարել, քանի որ Ընկերության կողմից մշտապես որոշակի քանակությամբ գազ է պահեստավորվում Աբովյանի պահեստարանում:

4. Բնական գազի ներկրման ոլորտում «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ-ն մատակարարների ընտրության խիստ սահմանափակ հնարավորություններ ունի: Նման կախվածությունը մատակարարներից պարունակում է որոշակի ռիսկեր՝ կապված համապատասխան միջպետական, գերատեսչական և այլ պայմանագրային փոփոխությունների հետ: Սակայն, հաշվի առնելով մատակարարների և Ընկերության միջև առկա փոխկապվածությունը, մոտակա տարիներին նման ռիսկի ի հայտ գալու հավանականությունը փոքր է:
5. Արտարժութային ռիսկ: ՀՀ-ում դրամի փոխարժեքի տատանումները կարող են բացասաբար ազդել «ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ գործունեության վրա, քանի որ Ընկերությունը բնական գազի դիմաց վճարումներն իրականացնում է ԱՄՆ դոլարով:
6. ՀՀ-ում կորպորատիվ պարտատոմսերի շուկան դեռևս գտնվում է կազմավորման փուլում, և բացակայում է այս գործիքների ակտիվ երկրորդային շուկան: Հետևապես, Ընկերությունը չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել իրենց համար շահավետ գնով: Իրացվելության ռիսկի աստիճանը նվազեցնելու նպատակով Ընկերության պարտատոմսերը ցուցակված են «Նասդաք Օեմեքս Արմենիա» ԲԲԸ-ում և այդ պարտատոմսերով ֆոնդային բորսայում կատարվում են պարտադիր գնանշումներ:

Ընկերության հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիր

2009թ. «ՀայՌ-ուսագարդ» ՓԲԸ-ն շարունակելու է իր գործունեությունն ու զարգացումը հետևյալ ուղղություններով.

- Բնական գազի ներկրման և բաշխման ոլորտում: Նախատեսվում է փաստացի ավարտել բնական գազի շուկայի ընդլայնման ծրագիրը: Գազահամալիրի վերականգնումը և հետագա զարգացումն ուղղված է լինելու կայուն և անվտանգ գազամատակարարման ապահովմանը և կորուստների կրճատմանը:
- Գազաէներգետիկ ծրագրերի ոլորտում: Գազաէներգետիկ ծրագրերի ներդրումային փուլերի իրականացում:

Վերը նշված ոլորտները ներառում են հետևյալ ներդրումային ծրագրերը.

- Գազատրանսպորտային համակարգի զարգացում
- Գազաբաշխման ցանցի զարգացում
- Աբովյանի ԳՄՊԿ-ի վերակառուցում և արդիականացում
- Նոր բաժանորդների միացում ցանցին
- Գազատրանսպորտային համակարգի ընդլայնում
- Սպառողների անվտանգության ապահովման նպատակով ազդանշանշանային սարքերի տեղադրում
- Հրագդան 5 էներգաբլոկի շինարարություն և արդիականացում:

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն՝ ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են:

20 օգոստոս 2009թ.

Կարեն Կարապետյան

Վարչության նախագահ-գլխավոր տնօրեն

Արմեն Ունանյան

Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ-
գլխավոր հաշվապահ

«ՀԱՅՈՒՌԻՍԳԱԶԱՐԳ» ՓԲԸ

ՅԱՕ "ԱՐՄՐՈՍՏԱՅԻՐՈՄ"

375094, Երևան, Թբիլիսյան խճուղի 43
375094, Ереван, Тбилисский проезд 43

Տեlex: (3741) 594728, 594703, Գաղափար 594724
Գաղափար: (3741) 594728, 594703, Փառք: 594724

№ 112/3

31. Եւրոպա 2002 թ.

ՀՐԱՄԱՆ
ԼԻՐԻԿԱՅ

Իմ ժամանակավոր բացակայության ընթացքում «Հայնու-
գազարդ» ՓԲԸ Գլխավոր տնօրենի պարտականությունների կատարումը
վերապահում եմ Գլխավոր տնօրենի տեղակալ-Գլխավոր ճարտարագետ
Աշոտ Միխայիլի Հովսեփյանին:

ԿԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-
ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ

Կ. ԿԱՐՉՈՒԹՅԱՆ